

«Sortu genuen hura azpeitiarrek beren festa gisa bizitzea zoragarria da»

Baltasar Iglesiasekin batera, Cecilio Arabaolaza da Azpeitiko Danborradaren sortzailea. Azpeitian lanean ari ziren bi apaiz donostiarrek, herriminez, Urola bailarako herrira eraman nahi izan zuten beraien ohitura.

Testua eta argazkia:

IRATI SARASUA

Nola sortu zitzaizuen Azpeitian danborrada egiteko ideia?

1957an Baltasar Iglesias eta ni Azpeitiko apaizak ginen. Biok donostiarrak izanik, danborrada ilusio handiz bizi izan dugu beti. Azpeitiko patroia Soreasuko San Sebastian denez, aitzakia paregabea genuen gure ideia ezagutarazteko. Garai hartan Azpeitiko Oargi gazte taldearekin aritzen nintzen elizako gauzekin lanean. Beraiei proposatu nien ekimena, begi onez hartu zuten eta lanari ekin genion hogeitau hurrekin batera. 1957an jendeak apaizoi kasu egiten zigun ia beti.

Nola atera zenuten aurrera proiektua?

Lehenik eta behin, ez genuen materiala erosteko dirurik eta ezin ginen inorengana diru eske joan, herritarrek ezagutzen ez zuten horri ez ziotelako dirurik emango. Hala, lehenengo urtean beharrezko materiala beste herri batzuetako elkarteek utzi ziguten: Debako talde batek jantziak eta Irungo Atsegina elkarteak danborrak. Bi heldu eta bost mutiko joan ginen Irunera, eta elkarteko gizonak aho zabalik utzi genituen: harrigarria egin zitzaien trenean bost haur eta bi heldu hainbeste danborrekin irudikatzea. Azpeitiarrei asko gustatu zitzaien eta ordutik aurrera gauzak erraztu egin ziren; jendeak zekien gauzetan lagundu zigun. Gerora, material guztia geurea izatea izan genuen helburu, festa benetan geurea egiteko.

Arabaolaza, Donostiako Sarriegi plazan.

Nola egiten zenituzten hasierako entseguak?

Tren geltokiaren atzealdean egiten genituen jendea ez ohartzeko. Izan ere, sorpresa eman nahi genuen, inork ez zuen antolatzen ari ginenaren berri, haurren gurasoek ere ez zuten gertatzera zihoana espero. Entseguetan ez genuen musika jartzeko aparailurik eta abestiak nik kantatzen nituen. Gerora, urtarriaren 19an ateratzeko Azpeitiko Musika Bandarekin hitz egin genuen, bidean gurekin batera jotzeko. Beraiekin egin genuen entsegu orokorrean ohartu ginen lana paregabea zela.

Hasiera haietan musikariak gurekin etortzen ziren bidean; hori gerora aldatu egin da. Gaur egun herriko plazan bakarrik jotzen dute musikariek, eta kaleetan bozgorailuen bidez entzuten dute danbor-joleek.

Nolakoa izan zen 1957ko urtarrilaren 19 hori?

Lehenengo urtea saiakera bat izan zen, San Sebastian bezperan atera ginen. Ez genion inori jakinarazi, ez ginen prentsan azaldu, Udalarri ez genion ezer esan... Egia esan, ez zitzaidan burutik pasa ere egin inolako baimenik eskatzea, eta inori ezer esan gabe irten ginen Azpeitiko kaleetan barrena. Kanean zebilen jendearentzat harrigarria izan zen: hogeit hamar mutiko danborra jotzen eta musika banda elkarrekin ikustea.

Egun euritsua zen, baina hartutako lanaren ostean ez genuen atzera egin nahi izan. Jendeak ilusioz hartu zuen gauza polita zelako, 20:00etan atera ginen eta jende asko zegoen kanean. Inon gelditu gabe pasieran aritu ginen hiru kantu joz behin eta berriro. Guztiak Donostiako Danborradatik hartuak ziren: San Sebastian Martxa, Iriarena eta Diana.

Zein da Azpeitiko Danborrada gaur egun arte iraun izanaren sekretua?

Lan gogorra egin genuen denok, eta esfortzua izugarria izan zen. Bertakoen inplikazioa izan zen gerora danborradaren arrakastaren oinarria. Azpeitiko herriak duen indar, gaitasun eta inplikazioa izan dira egitasmoa aurrera atera dutenak. Hori izan ez bagenu ziur nago gure nahia ideia hutsan geratuko zela. Ilusioarekin eta lana egiteko gogoarekin edo zer lor daiteke.

Bigarren urtean gauzak asko aldatu al ziren?

Bai, azpeitiarrei ikusitakoa gustatu zitzairen eta gehiagok parte hartu zuten edo laguntza

"Entseguak ezkutuan egin genituen, jendea ez ohartzeko. Sorpresa eman nahi genuen eta inork ez zuen antolatzen ari ginenaren berri, ezta haurren gurasoek ere"

eskaini nahi izan ziguten. Ilusioa pixkanaka zabaltzen hasi zen. Urte hartan ere ez genuen dirurik izan, baina herritarrek dena jarri zuten euren aldetik. Karroza, erregin eta zaldiekin atera ginen urte hartan eta deigarria izan zen, jada ez ginen danborra jotzen zuten hogeit hamar haurrekin soilik kanean zihoazen bi apaiz, danborrada sortzen ari zen. Dena den, bigarren urtean ere jantziak eta danborrak alokatu egin genituen, jantziak erostea urte gutxi-ri buruan iritsi zen.

Ekitaldia egunez aldatu genuen eta bezperan egin beharrean, San Sebastian egunean eguerdiko 12:00etan irten ginen kalera; udaletxera joateko gonbita izan genuen.

Noiz hasi ziren helduak parte hartzen?

1959an. Bi talde atera ziren: Oargi taldea danborrekin eta

Peña Taurina barrilekin. Urte hori giltzarri izan zen danborradaren bilakaeran, azken finean, orduan bai, herri osoa festaren parte izan baitzen.

Gerotik zer aldatu da?

Kantu gehiago gehitu dira: hasieran, Raimundo Sarriegik Donostiako Danborradarako asmatutako kantuak jotzen genituen; gerora, Jose Luis Francesena Azpeitiko parrokiako organo-jole eta Herriko Musika Bandako zuzendari ohiak asmatutako lau kantu ere sartu genituen errepertorioan. Beraz, gaur egun Azpeitiko Danborradan bai Donostiako eta bai bertako kantuak jotzen dira.

Aurten 27 taldek eta 1.000 pertsona inguruk parte hartuko dutela jakin dut eta horrek izugarri poztu nau. Hainbeste talde izateak, ordea, arazoa sortu du, guztiak ez baitira plazan sartzen. Baina sortu genuen hura azpeitiarrek beren festa gisa bizi dutela ikustea zoragarria da. ■